

Wat betekent de “R” in CRN?

Sinds 1 januari 2003 is Het Anker officieel CRN Het Anker gaan heten. De afkorting CRN staat voor Centrum voor reïntegratie en nazorg. Met Gerda Tol en Hennie Karman van CRN Het Anker praten we over de “R” uit de afkorting CRN: reïntegratie.

Wat is reïntegratie?
Reïntegratie klinkt heel duur,

dan kan het opeens niet meer. Of iemand wil best iets anders doen, maar heeft niet de goede opleiding. Wij bieden hulp bij dat soort problemen. Maar ook zijn we er voor jongeren die nog op school zitten en die hulp kunnen gebruiken bij het vinden van een leuke baan na hun opleiding waarbij rekening wordt gehouden met hun beperkingen. CRN Het Anker helpt eveneens bij

Gerda Tol, adviseur reïntegratie

maar betekent niet meer dan dat iemand via bemiddeling (weer) aan een baan wordt geholpen. Soms in het werk dat hij al deed, maar dan bijvoorbeeld in een aangepaste vorm. Maar vaak ook in een heel ander werkgebied. Dat is niet altijd gemakkelijk. Iemand heeft zijn hele leven gedroomd van die ene baan en

het vinden van een opleiding die kans geeft op die leuke baan. Via Het Anker kunnen schoolgaande jongeren ook directe hulp krijgen zoals bijles of hulp bij vervoer van en naar school. En tenslotte helpen we ook bij het vinden van een leuk bijbaantje of vakantiebaantje. **Wat biedt CRN Het Anker aan hulp op**

het gebied van reïntegratie?

We nodigen een getroffen uit voor een gesprek en praten dan over welk beroep hij of zij wil gaan doen. Daarbij bekijken we ook of hij of zij dat gekozen vak aankan en er de goede opleiding voor heeft. Als iemand een andere opleiding nodig heeft, zoekt Het Anker in overleg met de betrokkene naar de best passende scholing. Wij kunnen daarbij al het (financiële) papierwerk afhandelen dat komt kijken bij het opgeven voor een nieuwe school. Ook kunnen wij in een enkel geval bij een school bemiddelen voor een studieplek, bijvoorbeeld als het studiejaar al is gestart en de inschrijvingstermijn eigenlijk al is gesloten. Uiteraard lukt dat alleen als het studiejaar nog niet te lang bezig is. Overigens kan het voor iemand die al een tijdje heeft gewerkt, best moeilijk zijn weer naar school te gaan. Overdag in de klas zitten en 's avonds huiswerk maken is immers heel anders dan een dagelijks werkritme van 8 tot half 6. Zo'n getroffen bieden wij een luisterend oor en geven wij advies hoe snel te wennen aan het nieuwe leven.

Wat doen jullie als iemand wel de goede opleiding heeft, maar toch geen baan kan vinden?

Ook als iemand de goede opleiding heeft, wil het niet altijd lukken om een geschikte baan te vinden. Omdat werkgevers bijv. bang zijn dat een getroffen het werk niet aankan, of veel weg zal zijn in verband met ziekenhuisbezoek en dergelijke. Wij gaan dan praten met werkgevers en leggen uit welke financiële mogelijkheden bijvoorbeeld de wet REA (Reïntegratie Arbeidsgehandicapten) kan bieden. Zo nodig regelen wij voor de werkgever de aanvraag voor REA-subsidies en helpen bij het opstellen van contracten en arbeidsvoorwaarden. Ook kunnen we met de werkgever afspreken dat Het Anker de vinger aan de pols houdt om te kijken of de samenwerking tussen werkgever en getroffen goed blijft verlopen. Bij problemen kunnen wij bemiddelen en oplossingen aandragen. Zo streven wij ernaar het voor de

werkgevers aantrekkelijk te maken in zee te gaan met een getroffen en proberen wij een sollicitatiegesprek te regelen.

Wat doen jullie dan als iemand het liefst zijn oude werk weer doet?

Het komt voor dat iemand gewoon in zijn eigen vakgebied verder kan, maar met enige aanpassingen. Het Anker gaat dan met de werkgever overleggen wat er mogelijk is. Bijvoorbeeld dat iemand minder uren werkt, of voor een deel van de tijd andere taken uitvoert. Soms is teruggaan naar je eigen vak niet mogelijk. Dan helpen wij de getroffen met het zoeken naar nieuwe arbeidsrichtingen, die toch bij hem of haar passen. Bijvoorbeeld door een beroepskeuzetest.

Helpen jullie ook bij problemen op school?

Een veelvoorkomend effect van het meemaken van een ramp als de Nieuwjaarsbrand is concentratieverlies. Dat is natuurlijk heel lastig als je op school zit. Getroffenen raken daardoor achterop en halen hun proefwerken of tentamens niet. Dat geldt trouwens ook voor broers, zussen en vrienden. Ook bij hen zien we concentratieproblemen op school ontstaan. Daarom organiseert Het Anker zowel voor getroffenen als anderen bijlessen en huiswerkbegeleiding. Dat gaat meestal één-op-één met een supporter. Wat ook voorkomt, is dat een getroffen leerling door het concentratieprobleem zijn motivatie verliest. Dat is natuurlijk niet prettig werken voor de docent, maar ook niet fijn voor de klasgenoten. In zo'n geval gaan we praten met onze contactpersoon op de betreffende school. Dat is bijvoorbeeld de loopbaanadviseur, de dekaan of een studiebegeleider. Zij gaan dan met de docent in gesprek om over de situatie te praten en samen uit te zoeken hoe de docent het beste ermee om kan gaan. Wij hebben overigens voortdurend nauw contact met de zorgbegeleider (case-manager) van de getroffen in kwestie. Dus als er nog andere acties nodig zijn, die buiten ons directe werkveld liggen, dan spelen we dat door naar de zorgbegeleider.

En welke resultaten zijn tot nu toe bereikt?

Tot nu toe zijn via Het Anker 29 jongeren aan werk geholpen. Het gaat daarbij zowel om vaste banen als bijbaantjes. Slechts twee keer is het niet gelukt een baan te vinden. Op het moment lopen er 17 reïntegratietrajecten bij Het Anker. Verder zijn vanaf oktober vorig jaar – de start van Hennie Karman bij Het Anker - 55 jongeren begeleid bij het vinden van een passende opleiding of bij het oplossen van problemen op het gebied van school of opleiding. Vorig jaar is ook het Netwerk Arbeid en Scholing Getrof-

Hennie Karman, adviseur scholing

fenen Nieuwjaarsbrand Volendam van start gegaan. Dat is een samenwerkingsverband van diverse instellingen dat voor de jongeren problemen oplost op het gebied van werk, school en opleiding. Tot nu toe zijn bijna 100 jongeren besproken in het netwerk. In ruim 60 gevallen is een actieplan vastgesteld. Via het netwerk wordt ook bemiddeld bij problemen tussen werkgever en werkneer, bij het realiseren van aanpassingen op de werkplek, bij het benutten van regelingen die het voor werkgevers aantrekkelijk maken getroffen jongeren in dienst te nemen, bij het aanvragen van (aanvullende) uitkeringen, enz., enz.

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u liggen vier pagina's met nieuws over de nazorg voor de getroffen van de Nieuwjaarsbrand. Druk als iedereen was met de voorbereiding van de financiële regelingen voor de getroffen en de omvorming van Het Anker tot een Centrum voor reïntegratie en nazorg (CRN), is het er nooit echt van gekomen de Volendamse gemeenschap volledig te informeren over wat er allemaal gebeurt in de nazorg. In deze aflevering van de NiVo hopen we dat goed te maken. Mocht blijken dat de lezers deze informatie op prijs stellen, dan zullen we op gezette tijden terugkomen in deze krant.

In de NiVo van vandaag vindt u informatie over de laatste ontwikkelingen in de nazorg. Via columns, interviews en een activiteitenladder wordt u op de hoogte gebracht van de verschillende activiteiten in de nazorg. In drie interviews met medewerkers van Het Anker kunt u lezen waar het nieuwe Centrum voor reïntegratie en nazorg (CRN) voor staat en wat tot nu toe is bereikt voor de getroffen.

Verder zijn interviews opgenomen met twee vrijwilligers van het Supportproject. Eén supporter, Jenny Veerman, begeleidt een oma van drie slachtoffers van de brand. De andere supporter, Kees Nieuweboer, begeleidt een dorpsgenoot die door andere oorzaken dan de brand ondersteuning nodig heeft.

Solidariteit, ook met andere hulpbehoevenden dan getroffen van de ramp

Kees is één van de supporters die zich bereid hebben verklaard ook mensen te begeleiden die niet getroffen zijn door de ramp, maar die wel hulp nodig hebben. Via Het Anker kunnen ook andere hulpbehoevenden met een supporter in contact worden gebracht. De uitbreiding van het Supportproject naar de hele Volendamse gemeenschap is een natuurlijke en logische ontwikkeling. Als je je als vrijwilliger inzet voor een bepaalde groep hulpbehoevenden, dan sluit je natuurlijk niet de ogen voor de noden van leden van de eigen gemeenschap die het door andere oorzaken even moeilijk hebben. De uitbreiding van het Supportproject opent ook de mogelijkheid iets terug te doen voor de solidariteit die de getroffen van de Edam-Volendamse gemeenschap ontvangen. Deze solidariteit is van grote betekenis voor de getroffen. Solidariteit is echter een wederkerig iets: als je hulp ontvangt dan wil je graag iets terugdoen.

Natuurlijk is de mogelijkheid de nazorg te verbreden naar andere hulpbehoevenden, begrensd. De middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld voor CRN Het Anker zijn immers bestemd voor de begeleiding van de getroffen. Als Het Anker beroepskrachten zou inzetten voor andere hulpbehoevenden dan getroffen, dan zou de nazorg snel versnipperd raken en zijn doel voorbij schieten. Maar er is natuurlijk geen enkel bezwaar tegen de inzet van vrijwilligers die ook anderen dan getroffen willen bijstaan. En vanzelfsprekend kan de ervaring en deskundigheid die Het Anker opbouwt, ook ter beschikking worden gesteld aan dorpsgenoten die door andere oorzaken dan de brand lichamelijk of psychisch letsel hebben opgelopen. Onder andere kan Het Anker informatie en advies geven over de instellingen en hulpverleners waar men met een bepaalde vraag of probleem terecht kan.

Ook zal Het Anker zich er hard voor maken dat de dienstverlening op sociaal-juridisch terrein, die Het Anker de getroffen kan aanbieden, op termijn aan de hele Edam-Volendamse gemeenschap kan worden aangeboden. Het be-

treft hier de diensten van de Stichting Maatschappelijke Dienstverlening (SMD) die elders in deze krant worden toegelicht.

Tenslotte zal Het Anker ook opkomen voor dorpsgenoten die door andere oorzaken dan de brand in een moeilijke positie verkeren en waarvan Het Anker kennis neemt. Hierbij kan bijv. worden gedacht aan de nabestaanden van jonge mensen die door andere oorzaken dan de brand zijn komen te overlijden. Anders dan de graven van de slachtoffers van de brand, worden de graven van deze jonge mensen na 10 jaar geruimd. Voor nabestaanden van jonge overledenen is het hartverscheurend om na zo'n korte tijd de laatste rustplaats van hun geliefde te moeten verliezen. In een artikel in deze krant wordt ervoor gepleit het begrafaheid op dit punt aan te passen.

Hoeveel mensen werken er wel niet bij Het Anker?

Op de open dag van Het Anker in januari heeft de LOVE opnames gemaakt van de medewerkers van Het Anker. In persoonlijke portretjes stelden de medewerkers zich voor aan het kijkerspubliek. Eén van de dingen die we terughoorden van de kijkers was dat men opkeek van het grote aantal medewerkers van Het Anker.

Het Anker heeft inderdaad een grote groep medewerkers. Op het moment gaat het om 20 mensen. De meeste werken echter parttime. Niet minder dan 11 medewerkers zijn in het afgelopen halfjaar van start gegaan. Deze medewerkers konden worden aangetrokken omdat het Rijk ons in juli vorig jaar (tenminste) tot 2007 subsidie heeft toegezegd. Nu onze organisatie op sterkte is, kunnen we de taken ter hand nemen die het Rijk bij CRN Het Anker heeft gelegd. Zoals in de interviews met medewerkers van Het Anker kan worden gelezen, wordt er in ruime mate gebruik gemaakt van de diensten van Het Anker. De behoefte aan ondersteuning op het terrein van reïntegratie en scholing is zelfs zo groot dat we

nu al mensen tekort komen. We zijn in overleg met een aantal instanties om op die terreinen extra medewerkers aan te kunnen trekken. Hoewel we ons met de huidige bezetting tot het uiterste inzetten om iedereen optimaal van dienst te zijn (met regelmaat zetten medewerkers zich ook 's avonds en in het weekend in voor getroffen), kan het dus soms voorkomen dat we iemand niet onmiddellijk kunnen helpen. Daarvoor vragen wij de betrokkenen om begrip.

Tenslotte vindt u in deze krant een artikel waarin ondergetekende stilstaat bij het denken en voelen van de Volendamers, zoals wij daar in de nazorg tegenaan gelopen zijn. Ik denk dat we veel meer reden hebben om blij te zijn met elkaar en met wat we met zijn allen tot stand brengen – onder andere op het terrein van de zorg voor de hulpbehoevenden in onze samenleving – dan we ons doorgaans realiseren. Ik hoop dat u dit, na het lezen van deze krant, met mij eens zult zijn.

Klaas Bond

Wat ons zoal bezighoudt

De afgelopen maanden hebben keuringsartsen een groot aantal getroffen gezien en gesproken, met als doel het percentage functionele invaliditeit vast te stellen. Deze keuringsartsen waren allen diep onder de indruk van de omvangrijke medische en psychosociale problematiek, die zij hier aantreffen. Het belang van het tot in lengte van jaren goed regelen van de nazorg wordt ook door hen onderschreven. Met de gemeente Edam-Volendam vindt de komende tijd verdere afstemming plaats hoe dit vorm te geven; dit mede naar aanleiding van de conceptnota Nazorg, die onlangs is verschenen.

Een belangrijk onderdeel van de nazorg is het streven alle getroffen zo goed mogelijk aan het arbeidsproces te laten deelnemen. Het is dan ook positief dat vele jongeren de weg naar CRN Het Anker weten te vinden. Het Anker begeleidt hen in het proces van het vinden van passend werk, inclusief eventuele omscholing.

De opgedane ervaring vanuit verschillende rampen leert dat het voor de verwerking belangrijk is om kennis en ervaring uit te wisselen en herdenkingen te houden. Het is dan ook goed te constateren dat de contacten tussen lotgenoten, de realisatie van het monument aan de Haven en de bijeenkomst op Nieuwjaarsdag voorzien in een behoefte. De begeleiding en inzet van hulpverleners en vele vrijwilligers, waaronder de Supporters, is hierbij hartverwarmend te noemen.

Albert Binken, voorzitter BSNV

Hartelijk dank daarvoor!

Bij een groot deel van de families van de getroffen en bij de nabestaanden bestaat de wens om geen horeca-exploitatie meer te laten plaatsvinden in het pand, waar zich de ramp heeft voltrokken.

Dit uit respect voor het feit, dat hier 14 jongeren hun leven hebben verloren en vele tientallen jongeren blijvend letsel hebben opgelopen. Het bestuur van de BSNV heeft vanaf het begin uitgedragen, dat dit voor de BSNV een belangrijke doelstelling is. Gegeven het intense verdriet dat velen met zich meedragen, vragen wij begrip voor het feit dat het voor deze mensen onverdraaglijk zou zijn als op deze plek ooit weer feest zou worden gevierd. Het feit dat er nog regelmatig discussie is over het al dan niet heropenen van het rampcafé doet velen onnodig pijn. Wij spreken dan ook de hoop uit dat er een passende oplossing wordt gevonden voor de bestemming van dit pand en zullen ons hier sterk voor blijven maken.

Twee bestuursleden van de BSNV hebben onlangs zitting genomen in de Raad van Toezicht van CRN Het Anker. Ook op die manier willen wij een bijdrage leveren om te zorgen dat de nazorg zowel voor de korte als lange termijn blijft voldoen aan de behoeften van de getroffen.

Tijdens een algemene ledenvergadering op donderdag 20 maart jl. hebben wij in overleg met onze leden besloten de partijen te dagvaarden die aansprakelijk worden gehouden voor de schade die de slachtoffers hebben geleden. Wij betreuren dat wij deze stap moeten zetten. Echter, wij zien op dit moment geen andere mogelijkheden om te zorgen dat de getroffen zich qua financiën in de toekomst zo weinig mogelijk zorgen hoeven te maken en net als ieder ander de kans krijgen een zo goed mogelijk bestaan op te bouwen. Het starten van een juridisch traject zal helaas betekenen, dat er jarenlang van alle betrokkenen heel veel gevergd zal worden, omdat er weer veel details boven tafel zullen komen. Dit zal gepaard gaan met veel emotie, discussie en media-aandacht. Wij hebben geprobeerd dit te voorkomen door

tot een schikking te komen; dit mede gegeven het feit dat wij al zorgen genoeg hebben en het zeer teleurstellend is om via de rechter onze doelstellingen te moeten realiseren. Het heeft echter niet zo moege zijn.

De ervaring met andere rampen leert, dat er in het begin veel solidariteit en begrip is vanuit de gemeenschap. Na ongeveer een jaar neemt dat af en verder in de tijd kan zelfs weerstand en onbegrip ontstaan. Wij begrijpen dat er meer is dan alleen de Nieuwjaarsbrand en dat er helaas veel leed en verdriet is vanwege andere redenen. Het leven gaat door en het is dan ook goed dat vele andere zaken aandacht en prioriteit krijgen. Vele getroffen jongeren laten zien, dat zij over een heel grote veerkracht beschikken en dat zij vooruit willen. Het beschikbaar stellen van financiële middelen geeft hen daarbij een belangrijke steun in de rug.

Laten wij hen daarbij op een positieve wijze blijven steunen en ons ook realiseren dat geld niet kan goedmaken wat deze jongeren hebben verloren. Wees dan ook niet jaloers op iemand, met wie je niet zou willen ruilen', zou ik zeggen. Ik spreek de hoop en het vertrouwen uit, dat de vele positieve eigenschappen, die onze gemeenschap ten toon spreidt, de boventoon zullen blijven voeren. Laten wij gezamenlijk zorgen dat Edam-Volendam ook qua nazorg een voorbeeldgemeente wordt!

Kees Nieuweboer, supporter

- Wil een passende bestemming voor de Wir War Bar en Blokhut
- Wil vergoeding van de geleden schade zowel direct als indirect
- Helpt de getroffen een nieuwe toekomst op te bouwen

Het bestuur van de BSNV bestaat uit:

Albert Binken (voorzitter)
Jaap Schilder (secretaris)
Thames Zwarthoed (bestuurslid)
Jan Plat (bestuurslid)
Joke Zwarthoed (bestuurslid)

Het secretariaat van de BSNV heeft haar onderkomen in het kantoor van CRN Het Anker aan de Julianaweg 192d te Volendam, tel. 411222.

Getroffenen die onduidelijkheden of tekortkomingen zien in de nazorg, de diverse regelingen, de organisatie van voorzieningen, of kansen die niet worden benut, worden hierbij

uitgenodigd contact met de BSNV op te nemen. Het bestuur kan dan namens u een vuist maken om zaken (goed) geregeld te krijgen.

Afdeling jongeren BSNV:

een belangrijke gesprekspartner

De afdeling jongeren is een heel belangrijk onderdeel van de BSNV. Het gaat tenslotte om de jongeren zelf! Via de afdeling jongeren BSNV (J-BSNV) worden de jongeren betrokken bij de besluitvorming over de nazorg en voorbereid op het vervullen van bestuursfuncties binnen de BSNV. De J-BSNV behartigt de belangen van alle jongeren die zijn getroffen door de Nieuwjaarsbrand. In heel veel kwesties wordt de jongeren in de J-BSNV om hun mening gevraagd en wordt ook rekening gehouden met die mening. Met de niet-zichtbaar getroffen jongeren worden momenteel gesprekken gevoerd over een eigen vertegenwoor-

Waar staat de BSNV voor?

diging binnen de J-BSNV of binnen een werkgroep, zodat ook zij hun mening kunnen geven. Ben je zelf getroffen door de Nieuwjaarsbrand en heb je een idee ergens over, ben je ontevreden over een bepaalde gang van zaken, wil je iets kwijt, heb je een vraag? Aarzel dan niet dit te laten weten aan een van de leden van de J-BSNV of te mailen aan: jongeren@bsnv.nl. Als er namelijk meer jongeren met hetzelfde zitten, kan de J-BSNV namens jullie actie ondernemen.

Het bestuur van de J-BSNV ziet er als volgt uit:

Voorzitter: Jaap Zwarthoed
Secretaris: Jack Schilder / Martin Binken
Overige bestuursleden: Inge Keijzer, Karen Zwarthoed, Melanie Klene, Willy Tol, Monique Tuijn en Marga Smit.

Colofon

Redactieadres:

CRN Het Anker
Julianaweg 192d
1131 DL Volendam
Telefoonnummer: 0299-411222
Faxnummer: 0299-411220
E-mail: info@crnhetanker.nl

Fotografie en opmaak:

Grafisch Goed Volendam

Druk en distributie:

NiVo drukkerij-uitgeverij

Wat betekent de “N” in CRN?

Sinds 1 januari 2003 is Het Anker officieel CRN Het Anker gaan heten. De afkorting CRN staat voor “Centrum voor reïntegratie en nazorg”. Met Truus Boon en Elly Klouwer van CRN Het Anker praten we over de “N” uit de afkorting CRN: nazorg.

Wat is nazorg?

Nazorg is een “bunkerbegrip”, dat wil zeggen dat er heel veel onder valt. Als gevolg van de ramp doen zich in het leven van de getroffen en hun families allerlei problemen voor. Dat kan variëren van problemen bij de verwerking van de ramp en de gevolgen daarvan, tot vragen over uitkeringen, verzekeringen, regelingen, ziekenhuizen en noem maar op. Al die problemen, je kunt het eigenlijk zo gek niet bedenken, vallen onder de term “nazorg”.

Wat biedt CRN Het Anker aan hulp op het gebied van nazorg?

CRN Het Anker helpt bij het oplossen van de bovengenoemde problemen. Die hulp wordt gegeven door zorgbegeleiders. Alle jongeren en getroffen gezinnen hebben recht op een vaste zorgbegeleider die aanspreekpunt is voor alle problemen en vragen die een jongere heeft of die in een gezin spelen. De zorgbegeleiders leggen ook de contacten met uitkeringsinstanties, ziekenhuizen, de gemeente, enz. enz. Maar ook is de zorgbegeleider iemand waarop de jongere kan terugvallen als hij of zij een moeilijke periode doormaakt, of gewoon een luisterend oor zoekt. Naast jongeren begeleiden zorgbegeleiders ook anderen die vragen hebben en/of problemen ondervinden als gevolg van de ramp.

Hoe weten zorgbegeleiders welke hulp nodig is?

De zorgbegeleiders leggen samen met de getroffen vast aan welke hulp en diensten behoefte bestaat. Sinds kort maken ze daarbij gebruik van een zogenaamd zorgplan waarin alle noden en wensen zijn terug te vinden die een getroffen kan hebben. Als het plan is ingevuld kan de zorgbegeleider maatwerk leveren voor de desbetreffende getroffen.

De zorgbegeleider neemt de getroffen zoveel mogelijk romp-

slomp uit handen. Dat betekent dat de zorgbegeleider desgewenst de contacten legt met de instellingen waar een getroffen mee te maken kan krijgen. En er zijn een heleboel instellingen die dingen doen of kunnen doen voor de getroffen. Dat aantal ligt tegen de 150. De gedachte en het streven achter CRN Het Anker is dat de zorgbegeleiders ervoor zorgen dat al die instellingen worden ingeschakeld en hun werk zo goed mogelijk doen en op elkaar afstemmen. Met veel instellingen heeft Het Anker een vaste samenwerkingsrelatie, zoals met de instellingen die uitkeringen verstrekken en helpen bij reïntegratie (GAK, Cadans, Bouwnijverheid) of instellingen die psychosociale hulp verlenen. Wat veel verschil maakt is dat Het Anker bij veel instellingen vaste contactpersonen heeft. Die mensen kennen de weg in de vaak logge organisaties, zodat hulpverleners sneller kunnen worden afgewikkeld.

Wat moet een zorgbegeleider in huis hebben?

Een zorgbegeleider moet niet alleen over ervaring en een goede opleiding beschikken (bijv. op het gebied van maatschappelijk werk, psychologie of reïntegratie), maar ook moet hij of zij zich kunnen inleven in Volendamse jongeren. Belangrijk is dat je jezelf bent en jezelf kunt openstellen voor andere mensen.

Staan de getroffen open voor jullie hulp?

De hulp en diensten die wij aanbieden, worden vanzelfsprekend op basis van vrijwilligheid gegeven. Als een jongere zegt geen hulp nodig te hebben, dan respecteren wij dat. We sturen dan een brief waarin we vermelden dat

ze meer dan welkom zijn als ze op een later moment alsnog hulp of begeleiding nodig hebben. Het aantal jongeren dat heeft aangegeven geen gebruik te willen maken van de diensten van Het Anker, is overigens heel klein. Het gaat om slechts 10 jongeren op een totaal van 336. Van deze 10 jongeren stellen enkele het wel op prijs af en toe gebeld te worden.

En welke resultaten zijn tot nu toe bereikt?

In het afgelopen halfjaar heeft Het Anker 6 nieuwe zorgbegeleiders kunnen aantrekken. Door deze extra menskracht hebben we alle getroffen jongeren een eigen zorgbegeleider kunnen toewijzen. Van de 336 geregistreerde jongeren zijn er tot nu toe ruim 300 persoonlijk benaderd door hun zorgbegeleider. In ruim de helft van de gevallen is sprake van een regelmatig contact tussen de jongeren en hun zorgbegeleider. Verder heeft ook een aantal andere getroffen, zoals hulpverleners, een zorgbegeleider.

Hiervoor is al gezegd dat het te veel is om op te noemen wat de

zorgbegeleiders allemaal doen. We zullen dat hier dan ook niet herhalen. Wat echter niet onvermeld mag blijven, is de samenwerking van zorgbegeleiders met de vrijwilligers van het supportproject. Zorgbegeleiders koppelen supporters aan getroffen en begeleiden tezamen met supporters de bijeenkomsten van lotgenoten, zoals bijeenkomsten van vaders, moeders, broers en zusjes en grootouders (zie ook de activiteitenladder in deze krant)

Ruim twee jaar na de ramp zijn er nog steeds 140 supporters. Binnenkort zal de Love-tv een uitzending wijden aan dit mooie project.

Wat echter het belangrijkste is, is dat de getroffen echt iets hebben aan de hulp en diensten van Het Anker en dat ze daar ook tevreden over zijn. De reacties die we tot nu hebben ontvangen zijn in het algemeen heel positief. Wel is het op Volendam belangrijk dat je niet alleen doet wat je belooft maar dat je dat ook snel doet. In Volendam houden we niet van wachten. Daar proberen we zo goed mogelijk rekening mee te houden.

Links: Truus Boon, coördinerend zorgbegeleider. Rechts: Elly Klouwer, zorgbegeleider

“Ik heb de grootste bewondering voor die jongeren”

Het onderstaande interview is overgenomen uit het blad UWV-perspectief van maart jl. dat in een oplage van 1,2 miljoen exemplaren is verspreid onder de klanten en uitkeringsgerechtigden van UWV. UWV staat voor Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen. Hieronder vallen o.a. het GAK en het fonds Bouwnijverheid.

De brand die in de nieuwjaarsnacht van 2001 in het Volendamse café De Hemel woedde, staat in ieders geheugen gegrift. Maar vooral de overlevenden worden er nog dagelijks aan herinnerd. Hun brandwonden maken het moeilijk, soms onmogelijk normaal te functioneren, te leren of te werken. Samen met plaatselijke ondernemers en een speciaal opgericht centrum helpt UWV bij de begeleiding van de jonge slachtoffers.

Veertien jongeren kwamen in en na die nieuwjaarsnacht om het leven. Nog eens 263 mensen raakten min of meer ernstig gewond. Zo'n anderhalf jaar geleden, een halfjaar na de cafebrand, sloten circa tachtig Volendamse ondernemers een convenant met de gemeente Edam-Volendam en met UWV. Daar zaten werkgevers bij als speelgoedgigant Bart Smit, maar ook kleine winkeliers en installatiebedrijven.

Doel was de getroffen te helpen bij het vinden van een passende baan en extra aandacht te schenken aan hun problemen en beperkingen. Er werd onder meer een

banenpool opgericht, die wordt beheerd door een speciaal daarvoor opgericht centrum voor reïntegratie en nazorg: Het Anker. Voorlopig financiert de overheid Het Anker voor vijf jaar, maar het is de bedoeling dat het reïntegratiecentrum een permanent karakter krijgt. Gerda Tol-Bond is manager van Uitzendbureau Volendam en voor twee dagen per week bij Het Anker gedetacheerd. Het centrum is er niet alleen voor de direct getroffen: ‘Ook ouders, vrienden, familieleden verdienen onze aandacht. Er zijn getroffen die na een paar weken weer aan het werk gingen, maar ouders die nog altijd niet werken. Ook sommige hulpverleners hebben het achteraf voor hun kiezen gekregen. De getroffen verschillen onderling natuurlijk ook. Sommigen hebben een psychische knauw opgelopen en daar zie je niets aan. Anderen hebben zichtbare littekens.’ Volendamse jongeren zijn harde werkers en laten dat graag zien: ze steken zich graag in het nieuw en het uitgaansleven is uitbundig. ‘De meeste gasten van het café zaten nog op school, sommigen werkten al. Onze cliënten zijn dus scholieren die op zaterdag of in de vakantie graag iets bijverdienen. Maar er zijn ook jongeren bij die werken en leren combineren. Die moeten soms de bakens verzetten, omdat ze bij de uitoefening van dat beroep fysieke belemmeringen ondervinden. Soms hebben ze hulp nodig om zich te oriënteren op een ander beroep. Dat vraagt in

veel gevallen een heel intensieve begeleiding.’

Tol-Bond verbaast zich over de veerkracht van deze jongeren, wier lijf en leden door de ramp soms zo ingrijpend veranderd zijn. ‘Ik heb de grootste bewondering voor ze. Ze gaan heel goed om met die verandering. En dat terwijl uiterlijk heel hoog scoort in deze omgeving. Het materiële blijkt dan toch niet het belangrijkste te zijn. Je gevoel van eigenwaarde behouden of weer terug krijgen, voor vol aangezien worden; daár gaat het om. Dat bereik je alleen als je maatschappelijk zoveel mogelijk kunt meedraaien.’

Uiterlijk

Tot nog toe zijn 29 getroffen (terug) naar de arbeidsmarkt begeleid. Tol-Bond is erg te spreken over de medewerking van het Volendamse bedrijfsleven. ‘Zelfs bedrijven die het convenant niet hebben ondertekend, zijn bereid om te onderzoeken of ze een arbeidsplaats voor een getroffen hebben.’ Het zal dus niet bij die 29 blijven; Tol-Bond zoekt door. ‘Vandaag heb ik weer iemand bij Bart Smit in Amsterdam kunnen plaatsen. Niet in de regio, waar het publiek gewond is aan brandwonden. En ook nog eens in een winkel, waar werkgevers en klanten extra op je uiterlijk letten. Dat vind ik erg goed van zo’n werkgever en klasse van zo’n jongen. Hij realiseert zich dat hij af en toe vreemd bekeken zal worden, maar hij accepteert het: ‘it’s all in the game’.

Over de samenwerking met UWV is Gerda Tol-Bond positief. ‘Als manager van het uitzendbureau heb ik ook met ze te maken. Dan vind ik ze af en toe log, bureaucratisch en afstandelijk. Maar hier heb ik UWV op een heel andere manier leren kennen. De Wet Rea voor scholing en aanpassingen op de werkplek, de WAO en Wajong; het zijn allemaal ontzettend ingewikkelde regelingen. Dan is het heel handig dat de lijnen kort zijn en dat ik altijd bij de arbeidsdeskundigen terecht kan voor vragen. Eens per zes weken bespreken we gezamenlijk de individuele gevallen.’ Arbeidsdeskundige Rob Zandbergen neemt ook deel aan deze vergaderingen. ‘Het netwerk functioneert prima. Een select clubje collega’s dat van de hoed en de rand weet, onderhoudt intensieve contacten. We worden steeds meer “Volendam-specialisten”.

Vlak na de brand was er al contact met het Don Bosco College om te kijken welke voorzieningen de getroffen scholieren nodig hadden. Met behulp van de mogelijkheden van de Wet Rea zijn er toen laptops geregeld voor leerlingen die niet meer met een pen konden schrijven.’ ‘Tegenvaller bij het project is het economisch getij,’ vindt Gerda Tol-Bond. ‘Als het goed gaat, zijn bedrijven eerder geneigd een plek in te ruimen voor een werknemer die wat extra aandacht nodig heeft. In het begin werd ik nog wel eens gebeld door bedrijven met de vraag of ik nog iemand wist. Nu moet ik zelf de bedrijven langs.’

‘Misschien vind ik dit nog wel leuker’

René Tol (16 jaar) wilde metselaar/tegelzetter worden. Maar het liep anders: bij de ramp in café De Hemel raakte hij ernstig verbrand. Na verschillende operaties is hij weer aan het werk: als ‘webmaster’ van de Volendamse kabelkrant. Het letsel aan Tols vingers is blijvend. Toch kan hij ook zonder aanpassingen redelijk overweg met een toetsenbord. Maar in de zomermaanden moet er airconditioning op zijn werkplek komen, net als bij hem thuis. ‘In de warmte binnen krijg ik het snel benauwd. Of de verbrande plekken kan ik niet zweten. Een airco is voor mij geen luxe, maar pure noodzaak. Via via hoorde René Tol van de mogelijkheden voor getroffen om aan de slag te komen. ‘Gerda, mijn tante, vroeg me of de kabelkrant niets voor me was. En zo is het gekomen.’ Tol heeft zich erbij neergelegd dat hij nooit het vak zal uitoefenen waarvoor hij op school heeft gezeten. ‘Dat ik niet meer kan metselen is jammer, maar misschien vind ik dit nog wel leuker!’

Kostenregeling: een blijvende financiële steun in de rug

Begin dit jaar is de financiële regeling ‘Tegemoetkoming in kosten Nieuwjaarsbrand Volendam’, kortweg ‘Kostenregeling’ genoemd, in werking getreden. De Kostenregeling is bedoeld om de getroffen van de Nieuwjaarsbrand en hun naasten financieel tegemoet te komen in bepaalde kosten. Het gaat daarbij om kosten die zijn gemaakt als gevolg van door de ramp opgelopen letsel. Nu, na drie maanden, blijken er op enkele punten nog onduidelijkheden over de Kostenregeling te leven. Een paar feiten op een rij:

Kosten vanaf 2002 vergoed

De regeling geldt voor kosten die zijn of worden gemaakt tussen 1 januari 2002 en 1 januari 2007. Tot 1 januari 2002 gold de oude gemeentelijke Bijdrageregeling. Toch komen er nog regelmatig aanvragen binnen voor de nieuwe Kostenregeling die betrekking hebben op kosten uit 2001. Deze aanvragen kunnen helaas niet worden gehonoreerd. Het blijkt overigens dat veel getroffen gezinnen juist in 2001 de meeste kosten hebben gemaakt en relatief weinig kosten in 2002. Sommigen menen daarom dat de Kostenregeling niet veel voor hen kan betekenen. Het is echter goed mogelijk dat in de toekomst getroffen gezinnen toch weer nu en dan met kosten worden geconfronteerd die voortkomen uit het opgelopen letsel. In dat geval biedt de Kostenregeling tot 2007 een financiële steun in de rug.

Tot € 50,- eigen risico terug

De Kostenregeling geldt alleen voor kosten die niet zijn vergoed door een particuliere ziektekostenverzekeraar, ziekenfonds of een andere instantie, zoals de gemeente. In de praktijk worden de meeste kosten gewoon vergoed door de ziektekostenverzekeraar, maar er zijn ook kosten die voor eigen rekening blijven zoals het eigen risico van een ziektekostenverzekering. Tot een bedrag van € 50,- per jaar kan dat eigen risico worden gedeclareerd op grond van de Kostenregeling.

Kostenregeling compenseert kosten studievertraging

Veel getroffen hebben vragen over de tegemoetkoming in verband met studievertraging. Als een getroffen als gevolg van de ramp zoveel studievertraging heeft opgelopen dat hij of zij het hele opleidingsjaar over moet doen, dan krijgt hij of zij vergoeding voor dat ene jaar. Mist iemand echter maar één of twee modules of een cursus, dan komt hij niet in aanmerking voor een tegemoetkoming. Het recht op vergoeding voor studievertraging geldt overigens vanaf

1 augustus 2001 in plaats van 1 januari 2002.

Invulhulp en -advies voorkomt onnodige briefwisseling

Niet alle aanvraagformulieren voor de Kostenregeling worden goed ingevuld. In zo'n geval moet er via een brief om ontbrekende informatie worden gevraagd. Dat betekent vertraging bij de afhandeling van de aanvraag. Het is daarom raadzaam om bij twijfel altijd contact op te nemen met CRN Het Anker of de gemeente, afdeling Financiën. Zij kunnen advies geven en samen met de getroffene het formulier invullen. Dan is de aanvraag in één keer volledig en juist ingevuld, zodat de aanvraag meteen in behandeling kan worden genomen. Daarnaast is het ook belangrijk dat bij een aanvraag het officiële formulier wordt gebruikt. Een zelfgeschreven brief met een verzoek om tegemoetkoming is niet voldoende. Zowel bij CRN Het Anker als bij de gemeente zijn blanco aanvraagformulieren te verkrijgen.

Verskil tussen Kostenregeling en Regeling FI

In korte tijd is er veel informatie verspreid over de twee regelingen ‘Kostenregeling’ en Regeling FI’. Sommigen zijn door de veelheid van informatie de weg een beetje kwijt geraakt. Wat is nu het verschil tussen die twee regelingen? De Regeling FI (FI staat voor “functionele invaliditeit”) is er alleen voor de direct getroffen, dus de jongeren die in het pand zaten toen de brand begon. Het gaat om een eenmalige uitkering van maximaal 150.000 euro per persoon. De hoogte van de uitkering wordt per persoon bepaald aan de hand van de mate van blijvend lichamelijk en/of psychisch letsel. Dat letsel wordt vastgesteld door een team van artsen. De Regeling FI loopt tot het eind van dit jaar. De Kostenregeling is er voor direct getroffen, hun ouders, broers en zussen en geregistreerde partners en voor de nabestaanden van de jongeren die als gevolg van de brand zijn overleden.

Informatie, advies en invulhulp

Informatie over de Kostenregeling en invulhulp is te verkrijgen bij CRN Het Anker en de gemeente, afd. Financiën. Op werkdagen van 09.00 uur tot 17.00 uur kunt u bij een medewerker van CRN Het Anker terecht. Op afspraak kunt u ook ‘s avonds invulhulp krijgen. Wilt u met een medewerker van de gemeente spreken, dan is het verstandig eerst een afspraak te maken via telefoonnummer 0299-398409 (afdeling Financiën).

De SSNV achter de schermen

Na veel publiciteit in 2001 en 2002 door de vele landelijke en lokale acties die de SSNV organiseerde, nemen de zichtbare activiteiten van de SSNV enigszins af. Enigszins is het juiste woord, want de afgelopen maand was de SSNV opnieuw in de publiciteit door de opbrengst van Coins for Care en de giften van Joop van Dinteren (NUON) en Voetbalvereniging Wieringermeer. De SSNV heeft de laatste tijd echter zeker niet stilgezeten, maar veelal achter de schermen gewerkt.

Achter de schermen werken was bijvoorbeeld aan de orde bij het zeer omvangrijke traject van de Commissie Van Lidth de Jude; vanaf november 2001 is er ook met name door de SSNV gewerkt aan de totstandkoming van de rapportage van deze Commissie. Op 4 juli 2002 is het rapport gepresenteerd. Aansluitend moesten er nogal wat zaken worden geregeld om de regeling te kunnen uitvoeren. Ook daarvoor is de deskundigheid van de SSNV gevraagd. Inmiddels zijn de Kostenregeling en de Regeling tegemoetkoming wegens functionele invaliditeit (Regeling FI) in uitvoering genomen door de daarvoor opgerichte Stichting UPN. Over de Regeling FI wil ik graag het volgende zeggen: De meeste keuringen hebben plaatsgevonden en binnenkort zullen de eerste resultaten bekend worden. Op dit punt hoor je momenteel de meest wilde verhalen. Voor de direct betrokkenen onbegrijpelijk en op z'n zachtst gezegd ook heel vervelend. Ik zal ze dan ook niet herhalen. De enige woorden die ik eraan wil wijden zijn: Gebruik uw gezonde verstand en denk alstublieft na bij de dingen die worden (verder) verteld. Namens de SSNV wil ik nog opmerken, dat wij zeer verheugd zijn over de wijze waarop de keuringen plaatsvonden: zorgvuldig en door de beste deskundigen in Nederland uitgevoerd. De resultaten zijn ook heel belangrijk voor de uitkeringen van de SSNV. Het medisch deskundig oordeel, door de SSNV steeds genoemd als de basis voor de eigen uitkeringen, komt nu volstrekt onafhankelijk tot stand. Daarnaast wil ik de getroffen graag nogmaals wijzen op de Kostenregeling. In deze regeling staan veel zaken die voor vergoeding in

aanmerking komen. Ik realiseer me dat de regeling zeer uitvoerig op papier is gesteld en op het eerste gezicht mogelijk veel vragen kan oproepen. Toch adviseer ik u nogmaals de toelichting erbij te nemen en te beoordelen of er zaken instaan die voor u tot een vergoeding kunnen leiden. De regeling is er voor de getroffen. Voel u daarom niet bezwaard: u heeft recht op deze vergoedingen! Heeft u vragen of wilt u een toelichting of invulhulp, neem dan gerust contact op met CRN Het Anker of de gemeente, afd. Financiën.

Achter de schermen werken past ook bij het traject om te komen tot

Een waardige begraafplaats voor álle jonge overledenen

Toen Volendam als gevolg van de ramp werd geconfronteerd met het verlies van uiteindelijk 14 jonge mensen, zagen de bevoegde instanties zich voor de vraag geplaatst hoe deze jongeren begraven moesten worden. Iedereen vond dat dit op een passende en waardige wijze diende te gebeuren. Als vanzelfsprekend werd op de begraafplaats een aparte plaats aangewezen waar de jongeren voor onbepaalde tijd kunnen blijven liggen.

Wat niet iedereen zal weten, is dat met dit besluit een uitzondering werd gemaakt op het bestaande begraafbeleid. Volgens dat beleid worden doden vanaf de leeftijd van 6 à 7 jaar in drie lagen begraven en na 10 jaar geruimd. Ouders die hun kind hebben verloren, zie je jaren later nog elke dag de gang maken naar het graf van hun kind. Anders dan veel mensen denken wordt het gemis van een kind met het verstrijken van de tijd groter en niet kleiner. Het laat zich dan ook niet moeilijk voorstellen wat deze mensen moeten doormaken als het begrafenisfonds ouders laat weten dat het graf van hun kind zal worden geruimd.

De gemeente (de eigenaar van de begraafplaats), de plaatselijke geestelijkheid en de getroffen en hun vertegenwoordigers vinden dat ook jonge mensen die ons door andere oorzaken dan de ramp ontvallen, recht hebben op een eigen plek op de begraafplaats die niet na 10 jaar wordt geruimd. Die mogelijkheid kan worden geboden omdat er binnen 3 tot 5 jaar een nieuwe begraafplaats komt die de huidige begraafplaats zal ontlasten. Op deze nieuwe begraafplaats in de Zuidpolder zullen ook familiegraven kunnen worden gehuurd. Vanuit de nazorg zal het initiatief worden genomen voor een officieel verzoek aan het begrafenisfonds om jongeren die in de toekomst komen te overlijden door een andere oorzaak als de ramp, op dezelfde passende wijze te begraven als eerder de slachtoffers van de ramp. Ook zal het fonds worden gevraagd om het ruimen van graven van jonge overledenen uit te stellen totdat de ouders straks in de gelegenheid zijn om – desgewenst – hun kind op de nieuwe begraafplaats te herbegraven.

Erik Tuip, voorzitter SSNV

‘Rare Volendammers’

Dit artikel heeft, zoals in de titel kan worden gelezen, betrekking op de (meeste) lezers van dit blad. Ik ben benieuwd of zo'n artikel wel kan in Volendam, maar ik denk dat ik dat snel genoeg aan de weet zal komen.

Ik ben inmiddels ruim een jaar werkzaam als directeur van Het Anker. In dat jaar heb ik veel gezien en geleerd, maar ook heb ik mij over veel dingen verbaasd. In deze krant zal ik daar over vertellen. Vandaag zal ik het hebben over de Volendamse “cultuur”, dat wil zeggen over dat wat omgaat in de hoofden en harten van de Volendammers.

Denken en voelen van Volendammers
Het afgelopen jaar ben ik nog eens extra doordrongen geraakt van de manier waarop wij Volendammers denken en voelen. Dat denken en voelen zal ik in dit artikel toelichten op basis van de ervaringen met de uitvoering van één van de financiële regelingen waarop de getroffen en van de ramp een beroep kunnen doen.

De SSVN en de BSNV hebben veel moeite gedaan om voor elkaar te krijgen dat de getroffen bij blij-

wel hebben laten keuren, zaten er verschillende die volgens de keuringsartsen professionele psychologische hulp nodig hebben. De artsen waren diep onder de indruk van de moed die de jongeren toonden, maar zagen soms ook ernstige psychische problemen. Te hopen valt dat de jongeren die het betreft de vrees voor wat anderen ervan zullen zeggen zullen overwinnen en daadwerkelijk hulp zullen zoeken.

Een abnormale situatie

Volgens traumadeskundigen zijn sociale of psychische problemen als gevolg van de ramp een normale reactie op een abnormale situatie. Tot nu toe hebben zich niet minder dan 400 getroffen en meldt met zulke problemen. Van de psychologen horen we dat zich nu meer en meer mensen melden die er doorheen zitten. En dat zijn geen aanstellers, net zo min als de hulpverleners “zweverig” zijn. Zo heb ik gesproken met mensen die rondlopen met een schuldgevoel omdat ze tijdens de rampnacht beslissingen hebben genomen waardoor slachtoffers nu misschien slechter af zijn. Ik kan mijzelf goed voorstellen dat je daar onder gebukt kunt gaan. En ik ken

zijn dan niet-Volendammers. Misschien dat dit komt door Spaanse of joodse invloeden. Frappant vond ik dat Matty Hakvoort, een psychiater die helpt in de nazorg, onze cultuur als “mediterrane” omschrijft, dat wil zeggen: uit het Middellandse Zeegebied. Dat we connecties hebben met dat gebied is wel zeker, gezien het feit dat in Volendam ziektes voorkomen die verder alleen in het Middellandse Zeegebied worden aangetroffen.

In een artikel over Volendam in het blad Groeps Psycho Therapie van november vorig jaar, omschreef Matty onze “mediterrane cultuur” als volgt. “Men is niet op voorhand geneigd psychologische steun te zoeken. Het is een cultuur die je mediterrane zou kunnen noemen, waarin men elkaar herkent in het grote gebaar, in veel en graag actie ondernemen en niet te veel bezig zijn met het gevoelsleven, in ieder geval niet daarover elkaar in vertrouwen nemen. In de gezinnen ligt het zwaartepunt bij de moeder-dochterrelatie, die sterk is (.) En zoals ik al zei, is de psychologische afweer sterk, vooral bij de mannen, maar ook bij de vrouwen, waarbij men nauwelijks gewend is stil te staan bij emoties en verwerkingsprocessen.”

Niet raar doen

Hier wordt ook door een deskundige bevestigd dat het in Volendam raar is om je emoties te tonen. En wie raar doet, zou wel eens buiten de groep kunnen vallen en daar zijn we allemaal als de dood voor. Ik zeg bewust “als de dood” omdat de angst afgewezen te worden door de groep waar iemand toe behoort, volgens vooraanstaande psychologen zelfs dieper kan gaan dan de angst voor de dood. Deze sterke hang naar de groep is ook een belangrijke oorzaak van het wijdverbreide gebruik van drugs in Volendam: jongeren zijn bang hun vrienden kwijt te raken als ze niet meedoen.

Emoties zijn het bloed van de ziel. Het is daarom raar om, zoals wij in Volendam doen, die emoties op te knopen en niet met anderen te delen. Vandaar de titel van dit artikel: “rare Volendammers”. Want zeg nou zelf, dat is toch eigenlijk wel raar?

Zoals bekend kruip bloed waar het niet gaan kan; met emoties is het net zo. Emoties die niet vrij geuit kunnen worden, vinden indirect een uitweg en dan vaak in gedrag dat sociaal op het randje zit, zoals bijvoorbeeld vloeken en roddelen. Wie ziet hoe wij emotioneel in elkaar steken, zal het niet verwonderen dat we in Volendam uitblinken in zulk gedrag.

Mijn eigen waarneming is dat we eigenlijk alleen met kermis onszelf zijn, want alleen met kermis laat iedereen de emoties de vrije loop. Wat dan opvalt is dat er nauwelijks gevlucht of geroddeld wordt. Wel hebben we daar heel veel drank bij nodig, maar goed, het is ook niet niks als je maar vier dagen per jaar uit je schulp mag kruipen. We hebben met elkaar de stilzwijgende afspraak dat we met kermis een boel door de vingers zien, maar niet iedereen durft daarop te vertrouwen. Zulke mensen hoor je dan klagen over een geestelijke kater.

Wat we het liefste willen

Als we, zoals met kermis, onszelf zijn, dan valt op hoeveel Volendammers van elkaar houden. Mensen

“Volendammers die van elkaar houden, kun je dat zo maar zeggen?”

zich in de eigen omgeving weer op zijn/haar gemak voelt. Als er na stabilisatie behoefte bestaat aan de behandeling van trauma's dan bepaalt de getroffen zelf wanneer en door welke hulpverlener de behandeling gegeven wordt.

In het kort maakt de getroffene zelf uit hoe de hulpverlening verloopt. Je bent dus zo “gek” nog niet als je hulp zoekt wanneer je als gevolg van de ramp niet zo goed in je vel zit.

Nou weer normaal doen

In Volendam is er niet veel ruimte om over emoties te praten en ook zijn er weinig Volendammers die goed weten om te gaan met de emoties van anderen. “Nu weer normaal doen”, is zo'n beetje de minste beladen reactie die je verwachten kunt als je aandacht vraagt voor je emoties. Maar ook al stoppen we in Volendam emoties liever weg, we hebben ze wel degelijk. Als je bijv. met kermis de dijk op gaat dan kun je niet anders dan concluderen dat wij zelfs veel temperamentvoller

die je nauwelijks kent, vliegen je om de hals en de sfeer voelt aan als een warme deken. Terwijl ik dit schrijf bekriipt mij het gevoel dat veel lezers misschien zullen denken: “Volendammers die van elkaar houden, kun je dat zo maar zeggen?” Die lezers wil ik terugvoeren naar de eerste dagen en weken na de ramp. Vele honderden dorpsgenoten die met hun familie aan de ramp waren ontsnapt, boden zichzelf in die dagen belangeloos aan om anderen te helpen die wel getroffen waren. En nog steeds zijn iets van 140 vrijwilligers actief.

Veel meer nog dan de jaarlijkse kermis - waarin we onszelf durven te zijn, leren de ervaringen na de ramp dat we veel dichter bij elkaar staan dan we ons onder normale omstandigheden realiseren. Met name de ramp heeft laten zien hoe belangrijk het is emoties en gevoelens te delen en de liefde voor elkaar niet onuitgesproken te laten. Als de ramp tot iets goeds zou kunnen leiden, is het misschien dat we elkaar emotioneel wat meer ruimte

geven. We doen dan wat we diep in ons hart het liefste willen: elkaar blij maken.

Hoewel we ons dat niet altijd even goed realiseren, maken Volendammers elkaar al op verschillende manieren blij. Hieronder zal ik enkele voorbeelden geven.

In het kader van een onderzoek naar de psychosociale nazorg vroeg een inspecteur voor de Volksgezondheid mij of er onderzoek was gedaan naar de sociale klasse van de slachtoffers van de brand. Buiten Volendam zou zo'n vraag misschien voor de hand hebben gelegen, maar in Volendam roept zo'n vraag bijna de lachlust op. Onze cultuur kent namelijk geen sociale klassen. In Volendam trouwen bouwvakkers met dokters en advocaten met meisjes uit de viswinkel. En niemand voelt zich minder dan een ander of - en dat is nog veel belangrijker - meer dan een ander.

Iedereen gelijk

Wat de socialisten en communisten niet gelukt is, het invoeren van het “reëel bestaande socialisme”, is ons in Volendam op eigen kracht wel gelukt: iedereen is gelijk, of in ieder geval gelijkwaardig en allemaal kunnen we de eigen broek ophouden. Daarnaast zijn we zonder meer vrijgevig als onze (financiële) hulp wordt gevraagd. Denk bijv. aan de 2 miljoen die Volendam zelf heeft opgebracht voor de restauratie van de Vincentiuskerk. Ik vind dat Volendammers hier heel trots op mogen zijn. Waar ik ook blij van word is dat als je in een Volendams café een rondje geeft, je in het algemeen een rondje terugkrijgt. Buiten Volendam gaat men ervan uit dat je rondjes blijft geven. Wat je ook vaak hoort is dat je nog maar af moet wachten of je een tegenguitnodiging krijgt, als je mensen van buiten het derde klaphek uitnodigt voor een feest of avondje. Onder elkaar laten Volendammers echter geen uitnodiging onbeantwoord. Gastvrouwen proberen elkaar de loef af te steken met steeds lekkerder “happen”. We zijn inmiddels een haarlengte verwijderd van een warm en koud buffet aan het slot van avondjes. Veel meer dan wat je buiten Volendam ziet, beleven Volendammers plezier aan elkaar en elkaars gezelschap.

Wat mij ook vertedert is als ik bijv. een pikzwart jongetje, geadopteerd uit een land ergens uit de Hoorn van Afrika, Volendams hoor spreken. Ik weet dan dat het niet alleen voor mij maar voor al mijn dorpsgenoten vanzelf spreekt dat dat jongetje een Volendammer is met exact dezelfde rechten en plichten als alle andere Volendammers.

En wat, terugkomend op onze emoties, nog mooier is, is dat we helemaal niet bang hoeven te zijn om die emoties te tonen. Als het erop aankomt wordt namelijk nergens zoveel door de vingers gezien als in Volendam. Toegegeven, als je kop boven het maaiveld komt gaat hij er gegarandeerd af, maar hij wordt er weer opgezet zodra je weer plaatsneemt tussen de andere Volendammers in het maaiveld. En als je fouten waarop je aangesproken wordt ruiterlijk toegeeft, dan word je in Volendam als een verloren zoon (of dochter) weer binnengehaald, zonder dat iemand de behoefte heeft je na te wijzen. Het meest in oog springende voorbeeld van de Volendamse vergevingsgezindheid is Jan Veerman. Ik denk dat Jan een volledige rehabilitatie tegemoet kan zien als hij de Wir War gesloten houdt en schikt met de slachtoffers. Buiten Volendam begrijpt niemand dat. Ook hierin is Volendam echt uniek.

Iemand uit de gehandicaptenzorg vertelde mij dat we er rekening mee moeten houden dat de brandslachtoffers in een sociaal isolement zullen belanden. Buiten Volendam had hij het namelijk nooit anders meegemaakt. Ik heb hem gezegd dat hij één ding over het hoofd ziet en dat is dat het hier gaat om Volendamse slachtoffers van een Volendamse ramp. Het zal een Volendammer een zorg zijn of een dorpsgenoot beperkingen heeft, zolang hij of zij er maar voor gaat en sociaal gewoon meedoet. En de slachtoffers gaan er voor, zelfs in die mate dat keuringsartsen verstand staan van hun moed en veerkracht. En wie wel eens heeft aangezien aan een feestje met slachtoffers, weet dat de sfeer niet heeft geleden onder de ramp, integendeel zelfs. Voor een sociaal isolement waar niet-Volendamse brandslachtoffers in terecht kunnen komen, hoeven we dus niet bang te zijn: in Volendam kunnen de slachtoffers een normale toekomst tegemoet zien.

Ook hierin zijn wij rare

Volendammers en gelukkig maar!

Klaas Bond

Activiteitenladder CRN Het Anker

Ten behoeve van de getroffen en van de Nieuwjaarsbrand worden tal van activiteiten georganiseerd. Hieronder volgt een overzicht van de activiteiten in de maanden april, mei en juni.

Vanuit de werkgroep lotgenotencontacten is een aantal activiteiten georganiseerd voor de verschillende lotgenotengroepen. Voor deze activiteiten wordt een kleine eigen bijdrage gevraagd.

Boetseren

Boetseren onder leiding van Jans van Baarsen op dinsdagavond van 19.30 - 21.30 uur.
Plaats: Zuidende 37, atelier van Jans van Baarsen
Datum: 22 april voor de groep van moeders van overleden Jongeren.
Contactpersonen: Geertje Schokker en Ria Kes.
Boetseren op woensdagmiddag van 13.30 - 15.30 uur.
Data: 9 april en 16 april voor de groep van moeders van jongeren met zichtbare en niet zichtbare schade.
Contactpersoon: Ria Kes
Boetseren op woensdagmiddag van 13.30 - 15.30 uur.
Data: 23 april, 7 mei, 14 mei, 21 mei voor de groep van moeders van jongeren met zichtbare schade.
Contactpersoon: Elza Tol.

Bovengenoemde groepen zijn al begonnen; heeft u interesse in deze cursus dan kunt u zich aanmelden bij Ria Kes van CRN het Anker, tel: 411222, ria.kes@crnhetanker.nl. U kunt zich ook aanmelden als u interesse heeft in een vervolg van de cursus. Bij voldoende belangstelling zal er opnieuw een (vervolg)cursus georganiseerd gaan worden.

Kalligraferen

Kalligrafieren onder leiding Van Dick Veerman en Aafie Veerman op dinsdagavond van 19.30 - 21.30 uur.
Plaats: tweede verdieping van het CRN Het Anker, Julianaweg 192d.
Data: 15 april en 29 april.
Deze groepen zijn al begonnen; heeft u interesse in deze cursus dan kunt u zich aanmelden bij Ria Kes van CRN het Anker, tel: 411222, ria.kes@crnhetanker.nl. U kunt zich ook aanmelden als u interesse heeft in een vervolg van de cursus. Bij voldoende belangstelling zal er opnieuw een (vervolg)cursus georganiseerd gaan worden.

Terrassentocht

Terassentocht op de fiets. Voor deze activiteit kunnen mensen zich nog inschrijven bij Ria Kes van CRN Het Anker, de datum wordt nog nader bekend gemaakt.

Themadag

Vanuit de werkgroep lotgenotencontact is in samenwerking met CRN Het Anker en de Parochie een dag georganiseerd met als thema: ‘Leren omgaan met de dood’, onder leiding van Hans Stolp. Deze themadag zal op zaterdag 19 april worden gehouden in Amersfoort. Inschrijving voor deze middag is inmiddels niet meer mogelijk.

Lotgenotenbijeenkomsten

Woensdag 9 april van 14.00 tot 16.00 uur komen moeders van jongeren met zichtbare schade bij elkaar onder begeleiding van Ria Kes, Lida Verhoeven en Ria Tol. Dit is een open groep, belangstellende kunnen op 9 april gewoon naar CRN Het Anker komen en hoeven zich niet van te voren op te geven.

Woensdag 16 april van 19.30 – 21.30 komen de vaders bij elkaar in het Anker onder begeleiding van Ria Kes, Jan Vlak en Hennie Karman. Dit is een open groep, belangstellenden kunnen op 16 april naar Het Anker komen voor deze bijeenkomst.

Donderdag 24 april komt een groep van moeders van jongeren met zichtbare schade bij elkaar onder begeleiding van Elza Tol.
Deze groep komt elke laatste donderdagmiddag van de maand bij elkaar. Het gaat hier om een kleine en besloten groep. Bij voldoende belangstelling kan er een nieuwe groep gestart worden, ook deze groep zal klein en besloten zijn. Opgeven kan bij Ria Kes van CRN Het Anker tel: 411222 ria.kes@crnhetanker.nl.

Zondag 27 april komen de broers en zussen van overleden jongeren in Het Anker bijeen, tijdstip wordt nog bekend gemaakt. Inge Umgrove van het Spel psychologenpraktijk in Purmerend komt langs om het een en het ander te vertellen. Voor meer informatie kunt u CRN Het Anker bellen en vragen naar Elly Klouwer, tel: 411222 mailadres: elly.klouwer@crnhetanker.nl.

Gerda Bujs en Piet Reijers zijn een lotgenotengroep gestart voor jongeren met als thema “je bent niet de enige die het moeilijk heeft”. Herkenning en erkenning staan centraal. Deze groep komt 1 maal per 6 weken bij Gerda thuis bij elkaar. Groepsomvang: maximaal 8 personen. Voor informatie kun je contact opnemen met Gerda Bujs. De eerstvolgende bijeenkomst zal eind april plaatsvinden. Tel. Gerda Bujs: 365175.

Marie José van Oldenburg, Marieke de Haan Harkink en Els van Egmond, verbonden aan het Brandwondencentrum Beverwijk, begeleiden een gespreksgroep aan de hand van thema's. Deze gespreksgroep komt eenmaal per 14 dagen bij elkaar in CRN Het Anker. Marie José en Marieke zijn zelf ouder van een kind met brandwonden en Els heeft in het verleden brandwonden opgelopen. Zij behandelen binnen de groep verschillende thema's en doen dat zowel vanuit hun ervaringsdeskundigheid als hun professionaliteit. Dit is een besloten groep met een maximale grootte van 8 mensen. Belangstellenden kunnen informatie opvragen bij Marie José Oldenburg, tel: 0570-522486 of Marieke de Haan Harkink, tel: 0573-258109.

Woensdag 14 mei van 14.00 –16.00 uur komen de moeders van jongeren met niet-zichtbare schade bij elkaar in CRN Het Anker onder begeleiding van Ria Kes, Ria Tol, Lida Verhoeven en Henny Karman. Dit is een open groep, belangstellenden kunnen zich op deze middag melden bij de balie van CRN Het Anker.

Donderdag 22 mei grootouderbijeenkomst: muziekmiddag met oud-Hollandse liederen van 14.30-15.30 uur in De Jozef.

Woensdag 11 juni van 14.00 uur tot 16.00 uur komen de moeders van jongeren met zichtbare schade bij elkaar in CRN Het Anker. Dit betreft een open groep, belangstellenden kunnen zich melden bij de balie van Het Anker.

Woensdag 25 juni van 19.30 - 21.30 uur komen de vaders bij elkaar in CRN Het Anker onder begeleiding van Ria Kes, Jan Vlak en Hennie Karman. Dit is een open groep, belangstellenden kunnen op 25 juni naar het Anker komen voor deze bijeenkomst.

Op vrijdag 27 juni wordt een afsluitende avond georganiseerd

voor alle lotgenotengroepen in De Jozef. De verschillende groepen kunnen met elkaar kennismaken, ervaringen uitwisselen en bespreken hoe er volgend seizoen verder gegaan zal worden. Het aanvangstijdstip wordt nog bekend gemaakt.

Voor verdere informatie over en aanmelding voor de avond kunt u contact opnemen met Ria Kes van CRN het Anker, tel: 411222 e-mailadres: ria.kes@crnhetanker.nl.

Overige activiteiten:

Zweden

Zoals u zich zult herinneren, hebben we in november 2001 bezoek gehad uit Zweden. Dat bezoek heeft grote indruk gemaakt op zowel de Zweedse bezoekers als op de jongeren en hun familieleden in Volendam. Naar aanleiding van dat bezoek hebben we de afspraak gemaakt dat we vanuit Volendam een tegenbezoek aan Zweden zullen brengen. Van de regionale rotaryclub heeft de SSVN een grote gift ontvangen om dat bezoek mogelijk te maken. We treffen nu voorbereidingen voor een bezoek van vier dagen aan Zweden. Om geen reistijd te verliezen, reizen we per vliegtuig. Het programma van het bezoek zal in nauw overleg met de deelnemers worden vastgesteld.

Er zijn drie opties voor mogelijke data:

- Heen 20 juni, terug 23 juni
- Heen 29 augustus, terug 1 september
- Heen 19 september, terug 22 september

Tot nu toe zijn er 15 deelnemers: 7 moeders en 8 jongeren. U kunt zich opgeven bij het CRN het Anker. Zou u daarbij uw voorkeur voor de data willen aangegeven in eerste, tweede en derde keus? Voor nadere informatie kunt u bellen met Het Anker en vragen naar Karin Hoogveen ook kunt u mailen: karin.hoogveen@crnhetanker.nl.

Pieperrace

De jongeren die een wintersportvakantie hebben aangeboden gekregen van de familie Holleman, bieden als dank op 12 april de familie Holleman aan mee te doen met de Pieperrace. Ze hebben een boot gehuurd en zullen met 20 jongeren en de familie Holleman mee gaan doen aan de Pieperrace.

Medico Vision

Sinds juli 2002 loopt een sportproject waarbij jongeren in de gelegenheid worden gesteld om onder individuele begeleiding te sporten. Het project wordt uitgevoerd door Medico Vision, een sport- en trainingscentrum onder het Olympisch Stadion in Amsterdam. Het centrum begeleidt zowel topsporters met blessures als mensen die door welke oorzaak dan ook beperkingen ervaren bij het sporten en in het dagelijks leven. In juli 2002 is het project van start gegaan met 32 jongeren. Na drie maanden was de conditie van de jongeren met 20 tot 60% toegenomen. Het project loopt tot juni van dit jaar. Het Anker is in overleg met een aantal instanties over de start van een nieuw project in augustus aanstaande.

Werkconferentie supporters

Vanuit de supporters is het idee gekomen om een keer wat meer uitgebreid tijd te besteden aan het volgen van workshops. CRN Het Anker heeft een conferentie georganiseerd op zaterdag 12 april met de mogelijkheid de gehele dag workshops te volgen. De dag zal worden afgesloten met een aangeklede borrel. De supporters kunnen kiezen uit de volgende workshops:

- Belasting en belastbaarheid, gegeven door Marian Sprenger psychomotore therapie.
Bij deze workshop gaat het om het evenwicht tussen wat je aanneemt en wat je aankunt, hoe leer je de grenzen kennen van je belastbaarheid, hoe en in hoeverre kun je je belastend vermogen vergroten. Marian Sprengers zal dit thema op basis van bewegingstechnieken en oefeningen aan de orde stellen en bespreken.
- Workshop creatieve therapie: Op basis van handenarbeid en schildertechnieken kun je zowel individueel als in samenwerking met anderen met diverse thema's aan de gang gaan. Thema's kunnen zijn ruimte nemen voor je zelf, naar buiten treden; welke rol past het best bij je binnen samenwerkingsopdrachten enz.
- Wil je zelf een kleine inbrengen dan kan dat natuurlijk ook. Deze workshop zal door Creatief therapeute Sasha Muller worden gegeven.
- Workshop gesprekstechnieken door Annemarie Vriesenga en Meeuwes Zwaneveld: Hoe geef je inhoud aan een ontmoeting, hoe ga je om met spanningen in een contact. Hoe ga je om met waardering en kritiek?

Workshops ter ontspanning:

- Sport en Spel door Marian Sprenger.
- Mandela schilderen door Sasha Muller.
- Qi Gong door Margaret Tan: een Chinese bewegingsleer, bestaande uit energie-oefeningen, met als doel emotioneel en mentaal in evenwicht te komen.,

Workshops ter ontspanning:

Voor deze conferentie wordt een eigen bijdrage gevraagd van € 5 per persoon. Voor informatie kunt bellen met Karin Hoogveen of mailen naar karin.hoogveen@crnhetanker.nl

Informatieavond Bedevaartreis Rome

24 april, aanvang 19.30 uur.

Plaats: CRN Het Anker.

CRN Het Anker en de pastorale nazorg Volendam organiseren in samenwerking met de VNB een informatieavond over een mogelijke bedevaartreis naar Rome. Deze avond zal het nodige verteld worden over het programma en het bijzondere van deze Rome-reis.

Deze reis zal een culturele, religieuze en spirituele tint krijgen. Op bedevaart gaan is een oude traditie. Van oudsher bezochten christenen de plekken waar heiligen zijn begraven of waar zich bijzondere gebeurtenissen hebben afgespeeld.

Rome is bij uitstek een stad om als pelgrim te bezoeken. Het is de stad waar de apostelen Petrus en Paulus voor hun geloof zijn gestorven. De stad was eens het centrum van het Romeinse Rijk en onder de opvolgers van Petrus werd de stad ook het centrum van de katholieke kerk. Als je door Rome loopt, wandel je als het ware door de geschiedenis. Maar in Rome komen ook de lijnen van vandaag samen. Tijdens deze reis zullen we proberen een verbinding te maken tussen heden en verleden.

Naast Rome wordt er ook een bezoek gebracht aan Florence, de stad van de Renaissance en Assis. Het is een programma voor jong en oud en we hopen met deze reis de samenhang in de gemeenschap te ondersteunen.

De Rome-reis zal naar alle waarschijnlijkheid van 11 oktober tot en met 19 oktober plaatsvinden.

Klaas Bond, directeur CRN Het Anker

vende lichamelijke of psychische schade van het Rijk een tegemoetkoming kunnen ontvangen. In totaal is een bedrag van ruim 17 miljoen euro beschikbaar voor de regeling. Als er meer geld nodig is, dan wordt dat door het Rijk bijbetaald. Nu de regeling tot stand is gebracht, blijkt het merkwaardig genoeg ook veel moeite te kosten om rechthebbenden zover te krijgen dat ze gebruik maken van de regeling. Het gaat dan hoofdzakelijk om rechthebbenden die psychische schade hebben opgelopen als gevolg van de ramp. Die schade kan bijv. blijken uit verminderde schoolprestaties of sociale problemen.

Na vier voorlichtingsbijeenkomsten en verscheidene oproepen en brieven, hadden zich meer dan 100 getroffen jongeren niet gemeld voor de keuring. Na een Love-uitzending en opnieuw een (persoonlijke) brief, hebben zich nog steeds zo'n 70 jongeren niet gemeld.

Wat zullen ze wel niet zeggen

of denken?

Natuurlijk zijn er jongeren die niets mankeren en die zich om die reden niet melden. Dat is begrijpelijk en respectabel. Maar ons bereiken ook geluiden van jongeren die niet willen komen omdat zij bang zijn wat vrienden en anderen ervan zullen zeggen als zij, terwijl ze geen luttelens hebben overgehouden aan de brand, zich laten keuren voor een uitkering. Ook horen wij van ouders van jongeren die zeker weten dat hun kind psychische schade heeft opgelopen, maar hun kind wil zelf niet meewerken aan een keuring.

Deze geluiden laten overduidelijk zien dat het in Volendam niet gemakkelijk is om ervoor uit te komen dat je psychische problemen hebt, laat staan dat je professionele hulp zoekt. Zelfs als je in verband met psychische problemen recht hebt op een uitkering, laten velen het afweten.

Ook onder de jongeren die zich

zaken heeft en handige tips kan geven, zoals een sociaal raadsman of -vrouw. Daarom houdt het sociaal raadslieden netwerk spreekuur op het kantoor van CRN Het Anker aan de Julianaweg 192d. Dit spreekuur is op maandag- en woensdagochtend van 9.30 uur tot 11.30 uur.

Het sociaal raadsliedenwerk kan concrete informatie, advies, hulp en bemiddeling bieden aan alle getroffen en overige betrokkenen. Dit

gaat bijvoorbeeld over:

- Wajong- en WAO-uitkeringen, reïntegratiemaatregelen, voorzieningen vanuit het ziekenfonds of de Algemene wet bijzondere ziektekosten
- arbeidscontracten, loonkwesties, ontslag, sollicitatie, etc.
- belastingaangifte, aanslag, kwijtschelding
- huurcontracten, woningaanpassingen

- verzekeringskwesties, schuldegingen
- rechtsbijstand
- studiefinanciering, lesgeld, studiefondsen

Vragen op bovengenoemde terreinen kunnen natuurlijk ook rechtstreeks worden voorgelegd aan de zorgbegeleiders van Het Anker. Deze zoeken dan samen met de sociale raadslieden naar een oplossing.

CRN Het Anker biedt hulp bij sociaal-juridische vragen en problemen

Sociaal-juridische vragen en problemen, waar hebben we het dan over? Dat zijn alle, zeg maar, zakelijke kwesties waar getroffen en hun families mee te maken (kunnen) krijgen en die soms ingewikkeld en gevoelig kunnen liggen. Hierbij kun je bijv. denken aan problemen met uitkerende instanties of vragen op het gebied van de belasting. Dan is het prettig iemand om advies te kunnen vragen die verstand van

Over Zin

“Pastor, mijn geloof vind ik in het lezen van boeken, of ik verdiep me in de filosofie en praat er met bekenden over. Zo zoek ik naar antwoorden op mijn levenspad.” Een opmerking die ik tegenkwam op mijn weg in Volendam. Mensen zijn op zoek naar antwoorden op hun levensvragen en dat is al zo oud als de mensheid zelf, het zoeken naar de zin en de betekenis van het leven. Het lijkt wel alsof deze zoektocht in onze tijd toeneemt. En je kunt in deze zoektocht een hoop zingevingen tegenkomen. Enkele tientallen jaren terug leek alles overzichtelijker. Je sloot je aan bij het geloof en de traditie van je ouders. Dit is ook mijn eigen ervaring. De traditie waar ik uit voortkom wordt echter in toenemende mate voorbijgelopen. De christelijke kerkgenootschappen verliezen meer leden dan erbij komen. De Bijbel wordt al lang niet meer gezien als de enige ‘heilige Schrift’. De mensen gebruiken voor hun zingeving allerlei verschillende filosofische of psychologische boeken. In de boekwinkels is te zien hoe de planken met christelijk religieuze boeken afnemen. Boeken over de christelijke spiritualiteit houden

traditie. Wat weten we bijvoorbeeld nog over het zondebesef?! Dit besef dat je bij uitstek als persoon en groep deed en doet nadenken over de gevolgen van het eigen handelen. Kan en mag ik (mogen wij) dit wel doen? Ten diepste gaat het om de verantwoordelijkheid die je neemt voor het eigen handelen in relatie tot de ander. Om niet al te veel te ‘sombere(n)’: ik herken de naastenliefde in de praktijk van alle dag wel, als een rode draad door mijn traditie.

Waar mensen zich heden ten dagen sterk in herkennen is in het ‘zelf’. Je moet geloven in jezelf, je kunt van alles bereiken als je er maar in gelooft. Een positief uitgangspunt dat ik deel, als het in verband wordt gebracht met de ander. Die ander kan ook de natuur of het heeal zijn. Die ander dient her- en erkend te worden. Om dat gedachtengoed uit te dragen is het van belang om jezelf te zijn, authentiek, echt. Ik hoef me niet anders voor te doen dan ik ben. Vandaag is het ook van belang om te groeien en te genieten. Vragen worden gesteld als: “Is het leuk wat ik doe, bevredigt het me, heb ik er plezier in?” Het

Jack Noë, Pastor De Ark

wel stand en vinden nog gretig aftrek. Maar de boekenplanken en cultuur zijn absoluut veranderd. De Islam, het Boedhisme en de New-Age hebben hun intrek genomen in fort Europa. Er zijn momenten dat ik dit met pijn in het hart aanschouw. Zeker wanneer zogenaamde nieuwe inzichten een beroep doen op de oude tradities. Duidelijk is dat de verspreiding en toegankelijkheid van andere wijzen van zingeven, ertoe leiden dat er meer wegen zijn dan die ene naar Rome. Maar antwoorden roepen ook altijd weer vragen op, tenminste bij mij. Ik erken dat mijn antwoord niet het juiste hoeft te zijn, mijn antwoord is ook niet het enig mogelijke. Daar waar ik niet kan begrijpen stuit ik op grenzen. Ik geloof in gerechtigheid, solidariteit en de weg van de liefde. Dat heeft allerlei consequenties voor mijn leven nu. En daar heb ik mijn verleden, de traditie bij nodig. Ik kan slechts leven en leren op basis van wat geweest is, want morgen is niet te voorspellen. Daarmee zeg ik dat terugkijken een kijken in de toekomst is. Het stelt grenzen aan wat nog gaat komen, het is niet onbevangen of vrij van oordelen. Het is daarom dat ik geen afstand neem van mijn traditie. Ik ben wel eens verbijsterd over de afname van de kennis over de eigen traditie. Voor mij is dat de joods-christelijke

is het zoeken naar een plezierige innerlijke beleving en bij teleurstelling zoeken we verder.

In de Bijbel speelt de traditie een grote rol. Zo worden we herhaaldelijk opgeroepen om te gedenken. We vinden er niet echt methodes om geestelijk te groeien. De Schrift verlegt onze aandacht van onszelf naar de ander, de vreemdeling, de niet-groei(er). Een garantie dat geloven geluk geeft, krijgen we evenmin. Maar het boeiende van de Bijbel blijft dat er inzicht wordt gegeven in menselijke relaties en in de relatie met God. Er is en blijft aandacht voor gerechtigheid en voor slachtoffers. In het Volendam van vandaag is het niet anders dan dat ik hierboven heb beschreven. Er zijn vele zoektochten naar zin. Veel vragen worden gesteld en nieuwe wegen gezocht. De nasleep van de ramp heeft dit dorp op zijn grondvesten doen schudden en hoe het af zal lopen is niet te voorspellen. Heeft u behoefte om mij te spreken over wat dan ook, aarzel niet contact met mij op te nemen:

Jack Noë, Pastor
De Ark
Postbus 188
1130 AD Volendam
tel: 0299-367653 / 0651709000
e-mail: pastoralenazorgvolendam@planet.nl

Dit dorp

*Ik heb dit dorp in mijn hart genomen
Met enkelen van u heb ik het verkend
Velen ben ik tegengekomen
En het eigene in u herkend*

*Ik deelde gevoelens van pijn
Wat heeft ons getroffen en welk gebod
Volendam doen wankelen in het zijn
Zoekend naar U, oh God*

*Ik zag een gevangene, verschopt, verwilderd
de invloed van de dodendans
Heer ik keer mij niet af
maar waar zijt Gij thans?*

*Ik viel op mijn knieën
en smeekte tot de vrucht van Uw schoot
Het is niet U die ik vreesde
maar het einde, de dood*

*Ik klopte bij U aan, als een Hebreër,
een vluchteling, achtervolgd in angstgeschrei
De toekomst zal blijven baren
en slechts Uw gaven maken mij vrij*

Ik heb dit dorp in mijn hart genomen

Ook grootouders maken acceptatieproces door

Vanaf haar balkon kijk je op de achtergevels van de panden aan de dijk. In de nieuwaarsnacht stond ze de hele nacht op dat balkon. Naar de dijk gaan kon niet, met haar vierenzeventig jaar, vanwege de gladheid. Iets verderop is een trap, waarlangs de mensen die nacht van de dijk af kwamen. ‘Onder mijn balkon, op de straat, liepen jonge jongens te huilen en te schreeuwen.’ Het was een ravage, een komen en gaan van mensen. Hille Veerman (76) hoorde sirenes en zag helicopters boven de dijk. ‘Ik wist dat mijn kleinkinderen in De Hemel waren. Iedere keer dat er mensen terugkwamen van de dijk, vroeg ik: “Zijn er nog doden?” Ik zag al verkoelde en verbrande lichamen voor me.’ Op een gegeven moment hield Hille het niet meer uit en is ze even naar de vader van haar kleinkinderen Hellen en Mick gelopen. Hij had nieuws over Mick, die in de Blokhut had gezeten. “Mick is er uit!” riep hij. Over de kleinkinderen Hellen, Inge en Niels wist hij niks. Niels zou daar na twaalf maanden heen gaan om zijn zusje Inge gelukkig nieuwjaar te wensen.’ Wanneer ze hoorde dat haar andere kleinkinderen er levend uit waren, weet ze niet precies meer. Eerst kwam het bericht dat Niels veilig was. Later belde haar dochter om te vertellen dat Hellen naar het ziekenhuis in Purmerend was gebracht. Dat Inge met een heli copter vanuit het Amsterdams Medisch Centrum naar Leuven werd gevlogen en haar vader Siem daar in een auto met zwaailicht achteraan reed, hoorde ze pas halverwege Nieuwjaarsdag.

Michelinmannetje

In de dagen daarna kreeg Hille beetje bij beetje te horen wat er met haar kleinkinderen was gebeurd. Hoe kleindochter Hellen Schilder (15) uit De Hemel was gekomen, weet ze niet. Wel is bekend dat ze daarna in de Zeestraat liep en door een jongen in een café is neergezet. Haar arm en schouder waren verbrand. Een andere jongen haalde de kerstlichtjes die om haar hals hingen weg. Hellen weet er niets meer van. Vanuit dat café brachten ze haar naar het ziekenhuis in Purmerend. Haar arm en schouder zijn daar behandeld, waarna ze haar naar huis stuurden. Maar een week later moest ze toch naar Beverwijk. ‘Haar moeder kon het niet meer aanzien, de huisarts wist er ook geen raad mee. Vooral niet met die arm van Hellen. En haar gezicht, de vellen vielen er zo af. Maar dat is helemaal goedgekomen,’ vertelt Hille.

Kleinzoon Niels Keijzer (19) liep in De Hemel net naar de uitgang, toen de brand uitbrak. Hierdoor was hij, ondanks de drukte en de paniek, snel weg. In café WirWar sprong hij uit het raam. ‘Hij had evengoed zijn arm verbrand. Tweedegraads, maar het zag er uit als satésaus,’ zegt Hille. ‘Er ontwikkelde zich zo’n enorme hitte in die ruimte, de mensen smolten gewoon.’ Inge Keijzer (16) lag in Leuven aan de beademing en was van top tot teen verbonden. Toen Hille haar voor het eerst kon bezoeken, bleef ze op de gang staan. ‘De deur mocht even open, daar lag ze. Door dat verband was ze net een Michelinmannetje. Ik had het niet meer. Ik dacht: Wat zou er onder dat verband vandaan komen?’ Hille is vier keer naar Leuven gereisd. Ze maakte zich zorgen over de littekens die Inge aan de brandwonden over zou houden. Bij ieder bezoek was Inge een stukje minder verbonden. ‘Ik was zo blij met de huid die ik weer zag. Het viel mee. Ik zei: Oei, Inge, wat zie jij er goed uit.’ In de eerste maanden ging het op en neer. Voor de hele familie een zorgelijke periode. ‘Af en toe mocht die pijp uit haar keel,’ vertelt Hille. ‘Op een dag moest hij er na zevenveertig uur toch weer in. Kon ze op eigen kracht nog niet ademen.’ Er waren meer van zulke tegenvallers. ‘Toen ze eenmaal zo ver opgeknapt was dat ze naar het revalidatiecentrum Heliomare in Beverwijk kon, kreeg ze een infectie,’ zucht Hille. Later hoorde Hille dat Inge in De Hemel door een vriend van haar kruk was geslagen, toen de vuurzee oplaaide. ‘Dankzij dat vriendje heeft ze haar gezicht nog,’ zegt Hille. ‘Dat is mooi geheel en heeft ze weer een mooie kop met haar. Ze heeft op haar voorhoofd wel een plek, maar die kan ze wegwerken met make-up. Maar het heeft lang geduurd voor haar rug genezen was. Ze is al zestien keer geopereerd, op het laatst was er geen huid meer over voor transplantaties.’

Praat er over

‘Ik heb altijd gedacht: Na regen komt zonneschijn. Wat er ook aan de hand was, ik zat niet bij de pakken neer. Ik zag altijd wel een lichtpuntje. Maar na de brand niet meer. Het leek of ik in een koker zat. Ik draaide geen muziek meer en zat gewoon gevangen. De hele dag dacht ik aan die ellende van de brand. Ik zei: “Dit kan ik niet verwerken. Hier kom ik nooit meer uit.” Terwijl Hille al veel meemaakte in haar leven, een scheiding en twee kinderen die met drugs in aanraking

kwamen. En het gezin van een zoon werd zwaar door ziekte getroffen: zijn vrouw was nog niet hersteld van een zware operatie, toen zijn dochter met zware brandwonden in Leuven werd opgenomen. Terwijl ze zich voordien altijd over proble-

In het eerste jaar na de ramp is Inge met haar vriendinnen twee weken op vakantie naar Spanje geweest. Haar ouders hadden een appartement in dezelfde streek. ‘In Spanje is Inges teen zwart geworden. Omdat ze bezorgd waren, is Inge drie

omgaat.’ Ook is het nog onduidelijk hoe kleindochter Hellen er nu precies aan toe is. ‘Omdat ik vier keer per week bij mijn dochter eet, zie ik Hellen vaak. Ondanks drie operaties en een drukpak is haar hand nu nog dik. Die hand ziet er slechter uit dan

men heen wist te helpen, lukte dit na de brand niet meer. Hille wilde er ook niet bij haar kinderen mee aankomen, want die zaten er zelf ook mee. Toen kwam er iemand van Het Anker. ‘Deze vrouw zei: “Praat er over.” Dat heb ik gedaan. Ik heb nooit geweten dat praten zo goed kon helpen! Toen zij een paar uur later weg ging, was ik uit de put.’ Daarna kreeg Hille een supporter. Dat werd Jenny Veerman. Aan Jenny kan Hille alles vertellen wat haar bezighoudt. ‘Jenny kwam eerst iedere week, nu komt ze een keer per maand.’

Ze kunnen me wat

Al gaat het nu weer een stuk beter met Hilles kleinkinderen, toch blijft Hille zich zorgen maken. Inge heeft lang in een rolstoel gezeten. ‘Maar ze had een enorme wilskracht. Ze moest en zou weer lopen. Op een dag kom ik bij hen, zegt Inge: “Kijk oma, ik loop weer.” Ze zette een paar stappen. “Over een week kan ik weer lopen,” zei Inge. Ik heb haar maar in de waan gelaten, maar dacht: dat zal nog een week of wat langer duren.’

Jenny Veerman, supporter van Hille Veerman

‘Wat ik vaak van grootouders hoor is: “Wij lijden driebubbel”. Dat geldt volgens mij ook voor Hille. Zij heeft haar eigen verdriet, ze ziet hoe moeilijk haar kinderen het hebben en ze ziet haar kleinkinderen lijden. Die kleinkinderen waren de bewuste nacht in het Hemeltje. Een kleinkind moest met zware brandwonden in Leuven worden opgenomen. En ander kleinkind belandde in Beverwijk. Als je kinderen en kleinkinderen verdriet hebben, heb jij het ook,’ vertelt Jenny Veerman.

Op a’s en oma’s willen graag iets doen om dat lijden te verzachten, tegelijkertijd staan ze min of meer aan de zijlijn. Ook al is de band goed, ze staan toch wat verder van de gezinnen van hun kinderen af. Ook wat informatie betreft moeten ze maar afwachten; ze horen pas later wat er precies gebeurd is of hoe het er mee staat. ‘Toen de kleinkinderen in het ziekenhuis lagen, hadden veel oma’s het gevoel dat ze niet alles te horen kregen, omdat de kinderen hen wilden sparen,’ vertelt Jenny. ‘Tegelijkertijd hebben grootouders meer tijd om na te denken. En ze horen veel, ook dingen die niet kloppen. Ook die slaan ze op.’ Jenny Veerman is niet alleen de supporter van Hille Veerman, ze helpt ook bij de middagen die Het Anker organiseert voor grootouders. Niet alle grootouders van getroffen kleinkinderen komen. Sommigen vinden het te zwaar. Behalve met elkaar praten, zijn de middagen er om antwoord krijgen op vragen die ze hun kinderen of kleinkinderen niet durven stellen. ‘Een oma had gehoord dat brandwondenpatiënten geen kinderen meer kunnen krijgen. We hebben

toen meteen aan Rosalie van Rijn van het brandwondencentrum in Beverwijk gevraagd of dat klopt. Zij was die middag onze spreker. Het bleek niet waar te zijn. Dus wij van Het Anker zijn er ook om vertelsels te ontzenuwen.’

De druppel

Het is of ik een jas van verdriet heb uitgetrokken,’ heeft Hille meermaals tegen Jenny gezegd. Ze komt regelmatig een uur of drie bij Hille, en luistert dan alleen maar. ‘Luisteren is belangrijk, omdat mensen die iets ergs meegemaakt hebben, daar steeds weer over willen praten. Op een gegeven moment kunnen ze daarmee bij niemand meer terecht. Want ze hebben het al twee keer verteld, of het is al weer zo en zo lang geleden. Mensen willen het dan over iets anders hebben. Maar supporters niet, wij komen om te luisteren. Bij mij kan Hille het er drie uur lang over hebben. Wat mensen ons vertellen is vertrouwelijk, vandaar dat ik hier over Hille weinig vertel. Dat laat ik liever aan haarzelf over.’ Jenny heeft gemerkt dat de brand eigenlijk de druppel is die de emmer heeft doen overlopen. ‘Hille heeft een moeilijk leven gehad. Daar is zij goed doorheen gekomen. Maar toen de brand daar nog eens bovenop kwam, had ze hulp nodig. Praten luchtte op. Toch heeft het lang geduurd voor ze weer plezier had. De behoefte om gek te doen is pas later teruggekomen,’ zegt Jenny. ‘Hille is iemand die niet bij de pakken neerzit. Misschien heel even, maar dan zal ze zeggen: “Wat kunnen we er aan doen?” Ze is ontzettend levendig. Ze heeft een sterke wil om te leven, humor en een positieve levenshouding.

Uitstel onderzoek naar affectieschade

In oktober 2002 hebben de naasten van de slachtoffers van de Nieuwjaarsbrand een brief ontvangen waarin zij zijn uitgenodigd deel te nemen aan een onderzoek naar affectieschade (psychische/emotionele schade) als gevolg van de ramp.

Olga Hendriksen, de juriste die het onderzoek belangeloos zou

uitvoeren, heeft laten weten dat zij door oorzaken van buitenaf niet in staat is geweest het onderzoek op te pakken. Zij heeft nog naar wegen gezocht om het onderzoek door andere instanties uit te laten uitvoeren, maar dat is niet gelukt.

Wel heeft zij aangegeven dat zij haar uiterste best zal doen het onderzoek in de toekomst alsnog

zelf uit te voeren, zodat het dan hopelijk alsnog tot een publicatie kan komen, die de naasten van de slachtoffers de erkenning geeft die zij verdienen. Tegen die tijd hoopt zij alsnog een beroep te kunnen doen op de naasten die zich bereid hebben verklaard aan het onderzoek mee te werken.

Psychomemo Oeroud overlevingsmechanisme

Euwen geleden liepen we hier allemaal vrolijk rond in ons hertenvelletje. In die tijd kon het gebeuren dat een holbewoner plotseling oog in oog kwam te staan met een beer. “Ieks!! Help!! Zonder na te denken rende de holbewoner weg, dook in elkaar of volte terug. Zijn zintuigen sloegen op hetzelfde moment alle informatie op die hem in de toekomst zouden kunnen waarschuwen voor een beer. Een volgende keer dat hij weer het zweet van een beer, de pootafdrukken in de grond of het mistige weer waarna, kwamen alle gevoelens en beelden van zijn anvaring met de beer weer boven. Hij wist dan dat er mogelijk weer gevaar dreigde. Inmiddels hebben we afstand gedaan van ons hertenvelletje. We leven in stenen huizen en hebben andere risico’s, zoals verkeer, alcohol, drugs, wapens enz. Wat niet is veranderd, is ons overlevingsmechanisme. Als je de

ramp hebt meegemaakt zul je ook zijn weggerend, in elkaar zijn gedoken of hebben teruggevochten. Je zintuigen hebben de omgeving, de geluiden en de geuren nauwkeurig opgeslagen. Aan de ene kant handig, aan de andere kant lastig. Bij elke geur, beeld of geluid die je lichaam aan de brand doet denken, gaat er een alarmbelletje rinkelen. Gevoelens, beelden, geuren en gedachten rondom de ramp zullen in meer of mindere mate weer boven komen. Dit kost veel energie en kan je moe, prikkelbaar, ongeconcentreerd en gespannen maken. Allemaal het gevolg van een effectief oeroud overlevingsmechanisme. Een normale reactie dus, maar wel erg lastig en moeilijk. Op den duur zal deze reactie afnemen. Gebeurt dit niet, dan kan het helpen om er eens met een hulpverlener over te praten om na te gaan waarom dat gevoel blijft. reacties: lrenes@nazorg-volendam.nl

Linda Renes, maatschappelijk werker nazorgteam Volendam

Interview: Nynke Feenstra